

[Afghanistan Digital Library](#)

adl0729

<http://hdl.handle.net/2333.1/mkkwh76m>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

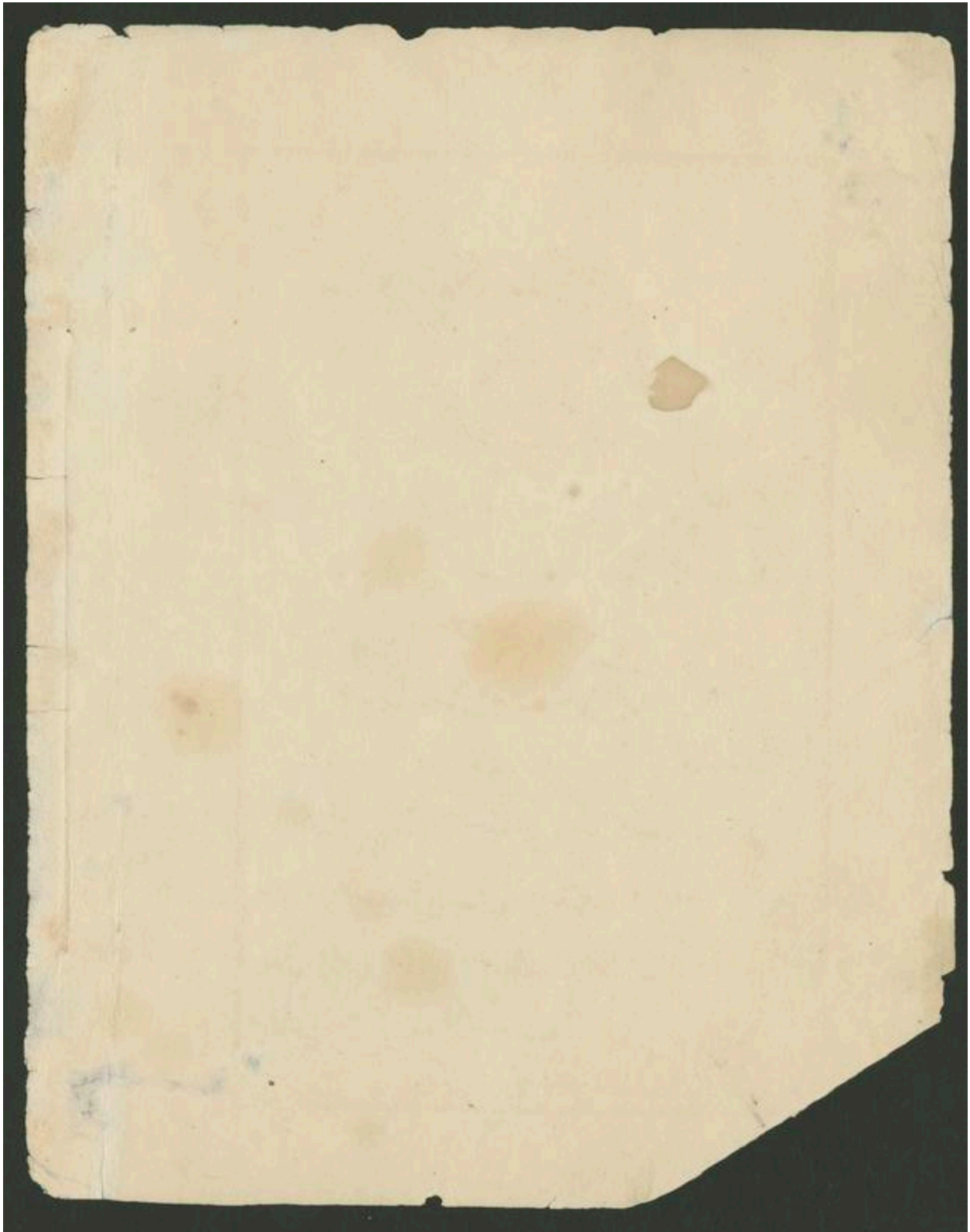
پروگرام

مکاتیب و مشائخ

در سال ۱۳۰۲ شمسی

بمطبع وزارت جلیله معارف بچاپ رسید

طبع اول ————— (۳۰۰) جلد

تشکيلات مکاتب شديہ

مکتب رشدی منقسم بدو قسم است: قسم (ا)، و قسم (ب).
شاگردانیکه از قسم (ا) خارج میشوند: در سال اول یعنی صنف دهم
دوره ثانیہ مکتب امانیہ و یادگیر مکاتب تالیہ ماثله داخل شده اکمال تحصیل مکنند.
و برای تحصیل عالی در یک دارالفنون حاضر میباشند.
مدت تحصیلیه قسم (ا)، چهار سال است، قسم (ب) که یک قسم مسکیت
پنج شعبه دارد: شعبه اداره، شعبه زراعت، شعبه تجارت،
شعبه صنائع نفیسه، شعبه ماشین و الکتریک.
مدت تحصیلیه هر شعبه پنج سال است و دارد: بشد،
در سال اول مکتب رشدی دروس اختصاصی میباشند
بالعموم دروس مشترک است.
شاگردان در سال دوم مدتی از دو قسم سالف الذکر داخل می شوند.

شاگردانیکه در شعبه های اختصاص تحصیل می کنند با شاگردان قسم (۲)
دروس مشترکه را تا به سال تعقیب می کنند. اما بالاخر یک سال دیگر
فقط تحصیل دروس مسلکیه و دروس لسانی اشتغال می ورزند
در هر مکتب رشدی تا سیس این همه شعبات ضروری
نبوده یک یا دو شعبه کشاده می شود.

در هر دو قسم بجز شعبه اداره تجارت، صنایع نفیسه و سال
اول، دوم، سوم، چهارم، دروس آتیه یعنی:
قرآن کریم و دینیات.
اخلاق و معلومات مدنیه.

فارسی.

حسن خط.

تاریخ.

جغرافیا.

ریاضیات (حساب جز، هندسه).

دروس اشیا.

فزیک و کیمیا .

تاریخ طبیعی (حیوانات ، نباتات ، علم الارض) .

رسم
موسیقی .

مشترکاً خوانده می شود .

بجز شعبه تجارت در دیگر شعبه با لسان ترکی و یا اردو تدریس می شود .
تنها در شعبه تجارت انگریزی خوانده خواهد شد . هر درس ۵ دقیقه است و از صبح تا بظهر ۴ درس و بعد از ظهر ۲ درس خوانده می شود .
روزهای سه شنبه و پنجشنبه بعد از ظهر درس خوانده نمی شود
اگر روزهای پنجشنبه بعد از ظهر هوا خوب باشد شاگردان در خارج مکتب
تطبیقات می بیند اگر هوا خوب نباشد در درون مکتب با محاضرات
و بازی های تریجی و بدیعی اشتغال می شود .
در یک هفته ۳۲ درس خوانده می شود .

قسم (۱)

در صنف هفتم قسم (۱) علاوه بر ۲۴ درس مشترک مذکور در درس عربی و ، درس لسان هندی

۴

تدریس می شود .

در صنف هشتم قسم (۱) علاوه بر ۲۴ درس مشترک مذکور با ۲ درس عربی و ۶ درس لسان اجنبی
تدریس می شود .

در صنف نهم قسم (۱) علاوه بر ۲۴ درس مشترک مذکور با ۲ درس عربی و ۶ درس لسان اجنبی تدریس می شود .

قسم (ب)

در شعبه اداره علاوه بر ۲۴ درس مشترک در صنف هفتم (۴) و در صنف هشتم (۳) و در صنف نهم (۲)
(۳) لسان ترکی یا اردو و در هر صنف (۵) درس مسکلیه (قواعد کلیه جمله احکام علیه)
حقوق اداره، مختصر حقوق جزا و تجارت، معلومات اقتصادی و مالی و کتابت تدریس
در شعبه زراعت علاوه بر ۲۴ درس مشترک در صنف هفتم (۴) و در صنف هشتم (۳)
و در صنف نهم (۲) لسان ترکی یا اردو و در هر صنف (۵) درس مسکلیه .

(معلومات عمومی در باب علم زراعت، تدقیق انواع تراب، تاثیرات
اکلیم، پارو ها، آلات و ادوات و ماشین های زراعی؛ اصول نزع
و تربیه صوبات؛ نباتات نسجیه، نباتات تلونیه، نباتات عطریه، چلیه ها؛
پیوندها، باغبانی سبزه ها، امراض دخت، اداره زمین داری،
علم سواشی، تربیه و پرورش مرغ، تربیت و پرورش زنبور عسل، پیکه کشی،

صنایع زراعیه، محافظه خوراکه باب و میوه جات) تدریس می شود.
 در شعبه تجارت علاوه بر دروس مشترک در صنف هفتم (۴) و در صنف
 هشتم (۳) و در صنف نهم (۲) درس زبان انگریزی و در هر صنف
 ۵ درس مسلکیه (حقوق تجارت، حسابات جاریه، جغرافیای اقتصادی،
 معلومات اقتصادی، اصول محاسبه و دوک تیلوگرافی) تدریس می شود.
 در شعبه صنایع نفیسه علاوه بر دروس مشترک در صنف هفتم (۴)
 و در صنف هشتم (۳) و در صنف نهم (۲) زبان ترکی و یا اردو و در هر
 (۵) درس مسلکیه (رسم، میکس سازی و یا موسیقی) تدریس می شود.
 در شعبه ماشین و الکتریک علاوه بر دروس مشترک در صنف هفتم (۴)
 و در صنف هشتم (۳) و در صنف نهم (۲) زبان ترکی و یا اردو و در هر
 (۵) درس مسلکی (فن ماشین و الکتریک نظری و عملی) تدریس می شود.
 در شعبه های زراعت و ماشین و الکتریک یک قسم درس باید در خارج کتبعلی باشند.
 در شعبه اداره، تجارت، و صنایع نفیسه باید دروس فزیک و کیمیا
 و جبر حذف و بعضی این دروس دروس مسلکیه تزئین شود.
 کذا که در شعبه های زراعت و صنف نهم عدد دروس تاریخ و جغرافیه را تنقیص

و در دوس جبر را با کمال حذف کردن و در شعبه ماشین و الکتریک دوس تاریخ
و جغرافیا را تنقیص نموده و به عوض آنها در دوس مسکلیه را ترغیب کردن ممکن است
برای شاگردان قسم (اوب) که از ملک های دور می آیند باید در ترویج
تأسیس شود. یعنی برای اعاشه در پایش شعبه شان باید در خود کتابخانه

نصاب دروس مشترک مکاتب رشديه

صنف ششم. قرآن کریم: بقرار قاعده های تجوید خوانده میشود
(نصف تجوید مختصراً حفظ میشود) نصف آخر پاره عمر با ترجمه خوانده میشود
دینیات: حقیقت میانی اسلام - فردن عین و کفایه
و واجبات عمومی اسلامیه .

اخلاق: تعریفات خصائل حمیده و افنداد آنها .
صنف هفتم قرآن کریم: بقرار قاعده های تجوید خوانده میشود
(نصف تجوید ماقی مختصراً تمام میشود) نصف اول پاره عمر با ترجمه خوانده میشود
دینیات: احکام مجمله عمومی اسلامیه .

اخلاق: فضائل اخلاقیه اسلامیه بطور علمی تلقین میشود .

صنف هشتم: دینیات: احکام نکاح و طلاق و سنیویه
اخلاق: فضائل اخلاقیه بطور علی تملقین میشود.

صنف نهم: دینیات: توضیحات مسائل احکام اعتقادی
و اخلاقیه و اجتماعی.

صنف دهم: در مهفته یک درس تنها اخلاق (قرأت حکایه مکالماتیکه
خادم انکشاف حیات اخلاقیه باشند و آن حیات تقویه کنند و نیز بر تالیلات مخالفه
مضره غلبه نمایند).

صمیمیت: خالصیت و فکر مکر و حیل... راست و دروغ گوئی... حقیقت ظاهر شخصی...
ریاکاری...

جسارت: آدم جسور و غیور و آدم جبون و دنی... عزم و رجاوت...
تخل، اقدام و ثبات، بوالهوسی و قتلون مزاج... مقاومت رومی عامه نایافته
ذاتی... جسارت بر سلیم کردن تقصیر شخصی و جسارت بر اتهام نفس... ضعف اخلاقی...
رفت اخلاقیه... نفرت خطوطات غلیظه...

درستی و استقامت... اخلال و تجاوز بر حقوق غیر، سرقت... رعایت
تعهدات... استقامت شاگرد.

نیکوئی.. محبت ابوبین، محبت برادران.. رفاقت خوب.. دوستی و محافوت..
 نزاکت.. رحم و شفقت و ظلم و اعتساون.. علوجناب ساحت.. نیکوئی نسبت بخوان
 تربیس.. حسن شرف و حیثیت اخلاقی.. حاکمیت بر نفس خود.. متانت طبع و غیره..
 نفوذ و حاکمیت اخلیه و جهاد رعایت اصول و قواعد اخلاقیه.. آدم وظیفه شناس..
 صنف نهم در هفتم و در رس (۳) اخلاق و معلومات مدنی..
 (قوات، حکایه و مکالماتیکه خادم تفهیم و تقدیر علل مقاصد غائیة آدم
 در جمعیت باشند) تساند (تعاون و تناصر در میان افراد وطن).. تقابل تأثیرات
 در میان افراد یک جمعیت.. شئی که فردی از جمعیت بگیرد.. تأثیر و نتیجه آن
 یک فرد در دایره اجتماعی.. وظائف تساند و ظائف و تکلیفاتیکه شخص
 از تربیه و تعلیم کسب میکند.. عدالت و اخوت اجتماعی.. حقوق انفرادی..
 آزادی تفکر.. تسامح.. معاونت و مظاہرت.. عالمه..
 وظیفه اجتماعی و اخلاقیه عالمه..
 مسلک.. وظیفه اخلاقیه و اجتماعی سعى و کوشش.. سعى مسلکانه
 وظیفه اجتماعی.. فضائل مسلکیه.. فکر مثبت شخصی و فکر اشتراک اجتماع..
 ملت.. فکر وطن.. تربیه وطن پروری: خدمات وطنیه.. حسن پیری افکار

تشکیلات مکاتب شدیه

مکتب رشد منقسم به دو قسم است: قسم (ا)، و قسم (ب).
شاگردانیکه از قسم (ا) خارج میشوند: در سال اول یعنی صنف وهم
دوره ثانیه مکتب امانیه ویا دیگر مکاتب تالیه مائله داخل شده اکمال تحصیل می کنند.
و برای تحصیل عالی در یک دارالفنون حاضر میباشند.
مدت تحصیلیه قسم (ا) چهار سال است، قسم (ب) که یک قسم مسلکیت
پنج شعبه دارد: شعبه اداره، شعبه زراعت، شعبه تجارت،
شعبه صنایع نفیسه، شعبه ماشین و الکتریک.
مدت تحصیلیه هر شعبه پنج سال است و دارد: ^{بشد}
در سال اول مکتب رشدی دروس اختصاصی میباشد
بالعموم دروس مشترک است.
شاگردان در سال دوم در یکی از دو قسم سالف الذکر داخل می شوند.

مقالات رشد شدیه

۲

شاگردانیکه در شعبه های اختصاص تحصیل می کنند با شاگردان قسم اول
در وس مشترکه را تا به سال تحقیر می کنند. اما بالاخر یک سال دیگر
فقط تحصیل در وس مسلکیه و در وس لسانی اشتغال می ورزند
در هر کتب رشدی تا سیس این همه شعبات ضروری
نبوده یک یا دو شعبه گشاده می شود.

در هر دو قسم بجز شعبه اداره تجارت، صنایع نفیسه و سال
اول، دوم، سوم، چهارم، در وس آتیه میسنی :
قرآن کریم و دینیات .
اخلاق و معلومات مدنی .

فارسی .

حسن خط .

تاریخ .

جغرافیا .

ریاضیات (حساب جز هندسه) .

در وس اشیا .

مقارن جدید

فزیک و کیمیا .

تاریخ طبیعی (حیوانات ، نباتات ، علم الارض) .

رسم .

موسیقی .

مشترکاً خوانده می شود .

بجز شعبه تجارت در دیگر شعبه با لسان ترکی و یا اردو تدریس می شود .
تنها در شعبه تجارت انگریزی خوانده خواهد شد . هر درس ۵ دقیقه است .
از صبح تا بظهر ۴ درس و بعد از ظهر ۲ درس خوانده می شود .
روزهای سه شنبه و پنجشنبه بعد از ظهر درس خوانده نمی شود
اگر روزهای پنجشنبه بعد از ظهر هوا خوب باشد شاگردان در خارج مکتب
تطبیقات می بیند اگر هوا خوب نباشد در درون مکتب با محاضرات
و بازی های تربیوی و بدیعی اشتغال می شود .
در یک هفته ۳۲ درس خوانده می شود .

قسم (۱)

(در صنف هفتم قسم (۱) علاوه بر ۳۲ درس مشترک که با دو درس عربی و ۱ درس لسان اجنبی

تدریس می شود .

در صنف هشتم قسم (۱) علاوه بر ۲۴ درس مشترک مذکور با ۲ درس عربی و ۶ درس لسان اجنبی

تدریس می شود .

در صنف نهم قسم (۱) علاوه بر ۲۴ درس مشترک مذکور با ۲ درس عربی و ۶ درس لسان اجنبی تدریس می شود .

قسم (ب)

در شعبه اداره علاوه بر دروس مشترک در صنف هفتم (۴) و در صنف هشتم (۳) و در صنف نهم (۳)

(۳) لسان ترکی یا اردو و در هر صنف (۵) درس مسکویه (قواعد کلیه مجله احکام علیه)

حقوق اداره، مختصر حقوق جزا و تجارت، معلومات اقتصادیه مالیه و کتابت اندیش

در شعبه زراعت علاوه بر دروس مشترک در صنف هفتم (۴) و در صنف هشتم (۳)

و در صنف نهم (۳) لسان ترکی یا اردو و در هر صنف (۵) درس مسکویه .

(معلومات عمومی در باب علم زراعت، تدقیق انواع تراب، تاثیرات

اکلیم، پارو ها، آلات و ادوات و ماشین های زراعی؛ اصول نوع

و تربیه جو بات؛ نباتات نسجیه، نباتات تلونیه، نباتات عطریه، چلیه ها

پیوندها، باغبانی سبزه ها، امراض درخت، اداره زمین داری،

علم مواساتی، تربیه و پرورش مرغ، تربیت و پرورش زنبور عسل، پیکه کشی،

صنایع زراعیه، محافظه خوراکه باب و میوه جات) تدریس می شود.
در شعبه تجارت علاوه بر درس مشترک در صنف هفتم (۴) و در صنف
هشتم (۳) و در صنف نهم (۳) درس لسان انگریزی و در هر صنف
۵ درس مسلکیه (حقوق تجارت، حسابات جاریه، جغرافیای اقتصادی،
معلومات اقتصادی، اصول محاسبه و دوک تیلوگرافی) تدریس می شود.
در شعبه صنایع نفیسه علاوه بر درس مشترک در صنف هفتم (۴)
و در صنف هشتم (۳) و در صنف نهم (۳) لسان ترکی و یا اردو و در هر
(۵) درس مسلکیه (رسم، میکس سازی و یا موسیقی) تدریس می شود.
در شعبه ماشین و الکتریک علاوه بر درس مشترک در صنف هفتم (۴)
و در صنف هشتم (۳) و در صنف نهم (۳) لسان ترکی و یا اردو و در هر
(۵) درس مسلکی (فن ماشین و الکتریک نظری و عملی) تدریس می شود.
در شعبه های زراعت و ماشین و الکتریک یکم درس باید در خارج کتبخانه
در شعبه اداره، تجارت، و صنایع نفیسه باید در درس فزیک و کیمیا
و جبر حذف و بعضی این دروس دروس مسلکیه تزئین شود.
کذا که در شعبه های زراعت در صنف نهم عدد دروس تاریخ و جغرافیه را تنقیص

دروس جبر را با کمال حذف کردن و در شعبه ماشین و الکتریک و وس تاریخ
و جغرافیا را تنقیص نموده و به عوض آنها دروس مسکویه را ترجمه کردن ممکن است
برای شاگردان قسم (اوب) که از ملک های دور می آیند باید در زبانی
تأسیس شود. یعنی برای اعاشه در پایش شعبه شان باید در خود کتب مشترک شود.

نصاب دروس مشترک مکاتب رشدیه

صنف ششم. قرآن کریم: بقرار قاعده های تجوید خوانده میشود
(نصف تجوید مختصراً حفظ میشود) نصف آخر پاره عمر با ترجمه خوانده میشود
دینیات: حقیقت مبانی اسلام - فروع عین و کفایه
و واجبات عمومی اسلامیه .

اخلاق: تعریفات، خصائل حمیده و اعداد آنها .
صنف هفتم قرآن کریم: بقرار قاعده های تجوید خوانده میشود
(نصف تجوید مآتی مختصراً تمام میشود) نصف اول پاره عمر با ترجمه خوانده میشود
دینیات. احکام مجملۀ عمومی اسلامیه .

اخلاق: فضائل اخلاقیۀ اسلامیه بطور علمی تلقین میشود .

صنف هشتم: دینیات: احکام نکاح و طلاق و سیر نبویه
اخلاق: فضائل اخلاقیه بطور عملی تلقین میشود.
صنف نهم: دینیات: توضیحات مسائل احکام اعتقادات
و اخلاقیه و اجتماعی
صنف دهم: در هفته یک درس تھا اخلاق و قرأت حکایه مکالماتیکه
خادم انکشاف حیات اخلاقیه باشند و آن حیات را تقویه کنند و نیز بر تمایلات مخالفه
مضره غلبه نمایند.
صمیمیت: خالصیت و فکر کرم و حیدر.. راست و دروغ گوئی.. حقیقت ظاهر شخصی..
ریاکاری..
جسارت.. آدم جسور و غیور و آدم جبون و دنی.. عزم و رجاوت..
تحمل اقدام و شتاب، بوالهوسی و تلون مزاج.. مقاومت رای عامه بنا بر حق
و اتیه.. جسارت بر تسلیم کردن تقصیر شخصی و جسارت بر اتهام نفس.. صنف اخلاقی.
رفت اخلاقیه.. نفرت خلوطات غلیظه
دوستی و استقامت.. اخلال و تجاوز بر حقوق غیر سرقت.. رعایت
تعهدات.. استقامت شاکر و ..

نیکوئی -- محبت ابویں، محبت برادران -- رفاقت خوب -- دوستی و محاورت.
 نزاکت -- رحم و شفقت و ظلم و اعتساف -- علو جناب و ساحت -- نیکوئی نسبت حیوانیت.
 تربیت -- حسن شرف و حیثیت اخلاقی -- حاکمیت بنفس خود -- مترانت طبع و مغزی.
 نفوذ و حاکمیت اخلیه و جدان رعایت اصول و قواعد اخلاقیه -- آدم وظیفه شناس.
 صنف نهم در هفته دودرس (۳) اخلاق و معلومات مدنیہ.
 (قرأت، حکایه و مکالماتیکه خادم تفهیم و تقدیر علل مقاصد غائیہ آدم
 در جمعیت باشند) تساند (تعاون و تناسل در میان افراد وطن) -- تقابل تأثیرات
 در میان افراد یک جمعیت -- شئی که فردی از جمعیت میگردد -- تأثیر و نتیجه
 یک فرد در دایره اجتماعی -- وظائف تساند و ظائف و تکلیفاتیکه شخص
 از تربیه و تعلیم کسب میکند -- عدالت و اخوت اجتماعی -- حقوق انفرادی --
 آزادی تفکر -- تسامح -- معاونت و مظاہرت -- عائله --
 وظیفه اجتماعی و اخلاقیه عائله .
 مسلک -- وظیفه اخلاقیه و اجتماعی سعی و کوشش -- سعی مسلکی باشد
 وظیفه اجتماعی -- فضائل مسلکیه -- فکر تشبث شخصی و فکر اشتراک اجتماع.
 ملت -- فکر وطن -- تربیه وطن پروری : خدمات و وطنیه . حسن پروری افکار

ملت پرورانه اعلیحضرت غازی امیران الله خان جس وطنی درصین انقیادی طائف
مسکیتی دولت و قوانین و نظامات. - قانونیت و مشروعیت .
وظائف و خدمات دولت و کلانترها، امامها، پاسبانان ده، رندارها
پولیسها، عسکرها، محکمهها، مامورین مکتبی، مکتبها، سرکها، بلدیةها .
مصارف حکومت :- مالیات (وارداتی که بمصارف حکومت تقابل
می کنند بواسطه مالیات تأمین کرده می شود . مالیات حکم قرض دارد
هر کس که مالیات خود را ادا نمی کند به بی ناموسی مشابه است
که قرض خود را نمی دهد) .

سرکها، و بیشهها، سرکها مال هر فرد ملت است .
کسانیکه بسرکها تجاوز کنند از دزدان، بیج فرق و تفادیت ندارند .
بلدیةها : اطاعت به تنهیات بلدیةها، طرز استفاده از باغهای عمومی .
تشکیلات حکومت : تشکیلات قریه، تشکیلات علاقه، تشکیلات
حکومت کلان، تشکیلات حکومت اعلی، تشکیلات نائب الحکومه کی
دو اثر مرکبیه، دولت علیه مستقلة افغانستان صلاحیتها
حکومت : حقوق و صلاحیت های ذات شوکتها حضرت پادشاهی
قانونها، لزوم اطاعت و انقیاد بقوانین و بفرمان اراده یگانه
از ذات اقدس همایون صادر می شود، اطاعت با و امر عموم

طایفه شورش علیه الله

نامورین دولت (پناگاه برای باغی باو) اشقیایا باید شد .
 محکمہ با: طرز و اصول شکایت بحکومت، محاکم اصلاحیہ، محاکم حقوق
 و جزا، محاکم استیناف و تمیز. خدمت عسکرۃ: مدت عسکرۃ،
 شرف عسکری .

وطن افغانی: خدمت وطنیہ. فداکاری و جانپاری بولی وطن.
 حرمت بعلم، حرمت بوسسہ ہای دینی و ملی، حرمت باجداد
 و آثار اجداد، حرمت بہ بزرگان ملت. حرمت بمعلمین. انشیت.
 مناسبات ملی در مابین شان. عدالت بین الملل. -- نیت
 بشریہ. -- آزادی شخصی و انضباط اجتماعی. -- متوطن خوب .

(۴) فارسی :

صنف ششم سال اول در ہفتہ سہ درس: قرات و انشا از برگردن
 پرچہ ہای مناسب ادبیات سادہ و انشاد .
 صنف ہفتم در ہفتہ دو درس: قرات منتخبات آثار ادبیہ منظوم
 و مثنوی. از برگردن پرچہ ہای مناسب ادبیات انشا و انشاد .
 (۵) حسن خط :

تنہا در صنف ششم در ہفتہ یک درس (قواعد حسن خط تعلیم کردہ خواہد شد)

(۶) تاریخ

صفت ششم

در هفتم دو درس قرون اولی و تاریخ انبیا مجملأ تدریس کرده میشود
یعنی اولاً مصر. نهضت ادیان. اخلاق و عادات. آبدات.
خطوط قدیم مصر. کلدانستان. آشوریه. بابل. آبدات. نوشته جات. علم ۴۰۰
موسیویان. قدمای انبیای کرام که اسمای سان تاریخ مذکور است.
حکام موسویه معابد. انبیای عظام تا به ولادت حضرت عیسی
علیه السلام. تاریخ هند قدیم. تاریخ چین قدیم. تاریخ ترکستان قدیم.
فنی کیان. تجارت و مستعمرات شان.
تاریخ قدیم کابل ایرانیان. پیشدادیان. کیانیان. اشکانیان
ساسانیان ادبیات و صنایع نفیسه ایران.
شانیا:

یونانستان. تروا. مسن. معبودها و قهرمانان.
اسپارتا و اتی. شکل اصول تربیه در اسپارتا. ملوک و اشراف.
ازمنه ابتدایه حکومت اتی. ناسولان. تاسیس مستعمرات یونان.
مخاربات میدیه. ماره تون. ترموپیل. سلامین.
مدنیت آتی. نه. بلده. اسری. آبدات. صحنه های تخیلی و شگفتی.
عصر پرک لس.

انقراض اتی، قبض و تسخیر اتی، سقراط .
مقدونیه، فلیپ و اسکندر، فتوحات در آسیا .
ثالثاً

اطالیا، اتروسک ها، لاتین ها، روایات راجع به تأسیس دولت روم
دین رومن ها، عبادت های شان .
اروو، انضباط قشون ها، اردوگاه، خطرها (تری او مهن)
فتوحات رومن ها، پیردس، انی بال، محاربات پیون .
صورت گذران رومن ها، مسکن ها، لباس ها، طعام ها، مراسم
تدقیس، جمعیت رومن ها، اسرعی، اصل زادگان، سنانو
اداره ولایات .

آشوب تشویش داخلی، گراکوس ها، ماریوس، سیلا، پومپه،
قیصر، فتح گول، درس نری تارکیس .
رابعاً :

تأسیس دولت امپراطوری رومن، اوگوست، تی بر، نیروم،
ویس پازین، تراژان، مارک اوریل .
مدافع حدود ملک روم، آبدات، سرک ها، اخلاق و عادات
صحنه های تمشیل، سرک، پومپی .

ظهور خریستائیت . عمر حضرت عیسیٰؑ مظلومین خریستائیه .
دور قرت . استیلا با . ویوک لیسین ، قسطنطین .
قبول شدن خریستائیت بطور دین رسمی دولت . تا او دوز .
صنف هفتم در هفته دو ساعت قرون وسطی و تاریخ
اسلام مجملآ تدریس کرده میشود . یعنی اولاً گول قدیم . اقوام اصلیکین
و اخلاق و عادات .
تبدلاتیکه رومن با در گول بوجود آورده اند . شهرها ، آبادات ،
سرک با . انتشار خریستائیت در گول . رهبان .
مستولی شدن بار بار با . اخلاق و عادات جرمن با . استیلای
هن با بر گول . فرنگ با ، کلوویس . تشکل کرا لیت فرنگ با
و تجزی این کرا لیت . اخلاق و عادات دور مرد و نثرین .
عرب با و جزیره عربستان . اعتقادات خبیفه و اخلاق و عادات
عرب با . نبی آخر الزمان حضرت محمد صلی الله علیه و سلم .
صورت گذران طفولیت و شبابت و هنگام بعثت پیغمبر
ذی شان . صورت تأسیس و انتشار دین مبین اسلام .
حادثات و وقایعیکه در حین عمر حضرت رسالت پناه بوقوع آمده است .
خلفای راشدین . ائمّه و مجتهدین کرام خلفای امویہ و عباسیہ طوائف ملوک

سامانیها - سلجوقی ها - غزنوی ها - غوری ها - خوارزمی ها - آل حنکیز
 و تیمور خلافت و عالم اسلام - مدنیت اسلامی .
 دولت امپراطوریه فرانک . شارلمان . صورت گذران امپراطوریه
 در بارها اردو مکاتب انحلال دولت امپراطوریه فرانک . تاسیس کالیتا
 مختلف استیلاها . نارمن ها . فرانسه . سلطنت هیوک کاچه خلافت
 فلیپ اوگست . سن لویی . فلیپ لوبل انگلتره : فتح نورمن ها .
 برات مشروطیت . شورای ملت .
 جرمنی . اوژن کبیر . فریدرک اول . تشویش آشوب در جرمن .
 ثانیاً :

احوال کینسار قرون وسطی . تغلب و استبداد در بهبان . مجازات ها
 دینی ، انکی زی سیان جنگ های اهل صلیب .
 احوال جمعیت در قرون وسطی . دهبقانان ، شوالیه ها ، شاتوها .
 صنف متوسط اهانی (بورژوا دوزی) . ارباب صنایع . تجارت . مبله ها .
 مدنیت غربیه آبادات رومان و کوتهک . مسکن . لباس ها . ایجادات
 و اختراعات عصرهای چهاردهم و پانزدهم .
 ثالثاً :

والوآها و محاربه صدساله . کریسی ، کالی ، پواتن ، ژاندارک .

احوال فرانسه در عصر چهاردهم و پانزدهم .

احوال انگلتره، جرمنیا، ایتالیا در عصر پانزدهم .
 سلجوقی با ترکها، تأسیس سلطنت عثمانیه، فتوحات پادشاهان پیشین، تشکیلات
 و تنفیحات داخلی، بنی چری با فتح قسطنطنیه از طرف فاتح سلطان محمد خان .
 صنف هشتم در هفتاد و دو ساعت قرون آخری مجلات درس کرده شود
 یعنی اولاً کشفیات بحریه و تأسیسات استعماریه . بهارات و معاون فی قیمت .
 دور استباه . صنعت کاران و آبادات .

احوال اروپای غربی یعنی فرانسه، اسپانیه، المانیه، ایتالیه،
 و انگلتره در آخر عصر پانزدهم مجادله در میان خاندان هابس-
 فرانسه و آستریا .

دولت امپراطوریه شارلکن .

اصلاحات دینی (در یفارمه) لوتهر و کلون . انگلی کینیزم .
 اصلاحات در مذهب کاتولیک : جمعیت مسیحیه و انجمن
 روحانیان .

محاربات دینیه . کلوی نیزم در فرانسه . سن مارتل می .
 فرمان نانت .

حرکات و معاملات اسپانیه در زمان سلطنت فلیپ دوم .

نتایج محاربه سی ساله. اردو با. معاهدات ولایت خالیا و پیرنه.
ثانیاً:

احوال فرانسه در زمان سلطنت لویی چهاردهم و لویی پانزدهم و لویی شانزدهم
در میان اصل زادگان شهرو و بلاد، و همقانان. ادبیات و صنایع نفیسه عصر
احوال انگلتره در عصر هفدهم و هجدهم. انقلاب های ۱۶۴۸ و ۱۶۸۸ و پارلمنتو.
پروسیا. فریدرک دوم.

آستریا. مری تهریز ژوزف دوم.
دولت علیه عثمانیه. از زمان فتح قسطنطنیه تا بحضرت خرمیلادی یعنی عصر نوزدهم
تاریخ سلاطین مغول و هند و ملوک صفویه و نادر شاه.

دولت امپراطوریه روسیه. پتر کبیر - کاترین دوم.
سیاست خارجه در عصر هجدهم. مجادلات در میان پروسیا و آستریا. تقسیم
مجادلات در میان فرانسه و انگلتره. هندوستان و کنیڈا. استقلال حکومت محلی
صنف نهم در هفته سه درس. تاریخ عصر اخیر میلادی یعنی عصر نوزدهم

و تاریخ دولت علیه افغانستان تدریس کرده میشود یعنی اولاً در یک صورت مجمل:
اصول عتیقه اداره در فرانسه. جمهوریت. کون وان سیون، دیرک توارگان سیون

دولت امپراطوریه. ناپلیون بوناپارت. حکومت لویی فلیپ.
جمهوریت دوم. دولت امپراطوریه دوم. احوال فرانسه در عصر نوزدهم.

اتحاد دولت اطالیه . اتحاد دولت جرمن . محاربه ۱۷۲۱ در میان
فرانسه و جرمنی .

احوال عمومی دولت علیه عثمانیه در عصر اخیر میلادی یعنی عصر نوزدهم .
تحدث مسئله شرقیه . حکومت جدید بلقانیه .
احوال عمومی دولت علیه ایران در عصر اخیر میلادی .
ثانیاً :

تبدلات در خصوص صنایع و تجارت . بنجار الکتریکیت .
صنایع عظیمه . طرق . مناکله بین الملل . راه های آهن
راه های سیه و سفر بحری . کابل ها .
توسع نفوذ و قدرت اروپا . ناپیس استعمارات انگلتره و فرانسه .
مهاجرت .

اقتصادی شرق . سائیریا . چین . ژاپونیا .
ثالثاً :

انگلتره . اصلاحات و خصوص حاکمیت عامه . احوال آریز
در عصر میلادی نوزدهم دولت امپراطوریه جرمانیه . مشروطیت .

الزاس و گورین .

آستریا و مجارستان . مجادلات در میان ملل و اقوام آن

روسیه اصول حکومت . حریت اسرای ارضیه .

احوال حکومت متحده امریکه و عصر نوزدهم میلادی .

رابعاً :

در یک صورت مفصل تاریخ دولت علیه افغانستان تدوین

(جغرافیه)

صنف ششم در هفته دو درس اول جغرافیای عمومی که

ارض جمله شمیه ، قطب ، حرکات کره ارض ، روز و شب

مواسم ، مناطق ارضیه ، انقسام بحرها ، و برها .

کوه . سطح مرتفع ، میدا ، کوه های آتش فشان .

بحر . حرکات بحرها . تاثیر جریانها . حیات عضویه در بحرها .

جو هوا . حرکات هوا ، تاثیر بادها .

باران . جریان آبها . دریاها .

اقلیم . اقلیم بری و بحری .

در یک صورت مفصل تاریخ

ساحل اشکال اساسی سواحل .
تغیبت ، و حیات حیوانیه . نمونه های مهم . و دشت .
آبوم . عروق و اقوام مختلف بشره ، السنه ، ادیان ، حیات
مدنی و وحشیانه .

ثانی :

احوال طبیعی ، سیاسی و اقتصادی قطعه افریقه و مناسبات
آن قطعه با اروپا و امریکه در این گروه می شود .
صنف هشتم ، در هفت و شصت احوال طبیعی ، سیاسی و اقتصادی
قطعه امریکه (خاصه شمالی) کنده است . و امریکه میکسیکو ،
برائیل ، و جلی (از جنوب) و مناسبات آن قطعه با
آسیا ، اوقیانوسیا و اروپا . مهاجرت قطعه امریکه ،
احوال طبیعی ، سیاسی و اقتصادی اوقیانوسیه -
آسترالیا . نیوزیلاند ، جزایر مهم بحر محیط کبیر
صنف نهم - در هفت و شصت احوال طبیعی ، سیاسی و اقتصادی
قطعه اروپا .

صنف نهم - در هفته دو و درس در یک صورت مفصل احوال
طبیعیه سیاسیه اقتصادی قطعه آسیا و جغرافیای طبیعی ،
اداری و اقتصادی افغانستان تدریس کرده میشود .
(ریاضیات)

صنف ششم - در هفته چهار و درس (حساب ، هندسه)
حساب نظری (نظریه تعداد ، نظریه اعمال اربعه حسیه)
(کسرها ، اعدادی و نظریاتش)
هندسه . درین سال درس های هندسه عبارت از رسم
خطی خواهد بود . از نقطه و خط شروع کرده شاگردان
جدول و گنبد و پرکار و منقله استعمال کرده خاکه تابسانند و
نیز بدینند .

صنف هفتم - در هفته چهار و درس (حساب و هندسه)
حساب : مقیاسات و مسائل در باب مقیاسات نسبت
و تناسب . فائض بسیط . اسکوتو . بحث های ترکیب
و خلیفه (عموم مباحث حسابیه باید که بطرز حل مسائل تدیس)

کرده شود،

هندسه: خط مستقیم و سطح. زوایا. تناظر نسبت یک خط مستقیم.
مثلث تا مثلث تساوی الساقین.

حالات تساوی در میان مثلث تا می تساوی الساقین.
عمود. خط مائل. حالات تساوی در میان مثلث تا می قائم الزاویه
خطوط مستقیمه متوازیه. مجموع درجات زوایای یک مثلث.

متوازی الاضلاع. مستطیل. معین. مربع.
دایره. قطر. وتر. قوس. مماس.

قضایات نسبیه دو دایره.

ترسیم زوایا و مثلث تا

ترسیم عمود تا و خطوط متوازیه.

ترسیم دایره تا و مماس تا (مباحث هندسیه باید که بطرزل مسائل
ابطال تدریس کرده شود)

صنف هشتم. در بفته چهار و رس (حساب و هندسه)

حساب. قائم مشترک اعظم. مثل مشترک اصغر. جذ المربع

جذر المکعب . سلسله عدویه . قانز مرکب . اصول تجاریه جامع
بحساب فائض اسکو تو . حسابات جاریه .
هندسه : نقاطی که یک خط مستقیم را در یک نسبت معین تقسیم کنند .
خطوط متناسبه . ناصف های یک مثلث .
مثلث های تشابه . تعریف جیب و تمام جیب .
ذو کثیره الاضلاع تشابه .
رابع متناسب و وسط متناسب .
ذو کثیره الاضلاع منقسم : مربع ، ممدس ، مثلث
تساوی الاضلاع .
مساحه یک محیط دایره .
مساحه سطحی مستطیل و متوازی الاضلاع و مثلث و مشهور
و ذو کثیره الاضلاع .
نسبت مساحه سطحیه و ذو کثیره الاضلاع متشابه .
مساحه دایره .
مسائل .

۲۳

صفت نهم - بهفته سه درس (چیر و هند سه)

چیر: - اعداد مثبت و منفیه .

ذو عدد واحد تا ، ذو عدد و کثیر تا .

جمع ، طرح و ضرب ذو عدد واحد تا و ذو عدد و کثیر تا .

تقسیم ذو عدد واحد تا .

معادله عددیده و رجه اول محتوی بر یک یا دو مجهول .

معادلات درجه دوم ، مناسبات در میان اشیاء

و جذرها .

استعمال جدا اول لوکارتم سلسله هندیه فائض مرکب .

هندسه: - سطح و خط مستقیم در بعد مجرد .

زاویه مستوی و خطوط مستقیمه و سطوح متوازیه . سطح عمودی .

ترسیم یک کثیر الاضلاع .

قرص فیثاغورثی و کثیر السجود افشور ، اهرام .

سطوح و حجم های منشور و اسطوانه .

سطوح مخروط ، سطح غاسق .

در هندسه هندیه

کره قطب نا.

ترسیم نقشه نا، فن مساحت اراضی، مساحت بمقیاس استوا.

دروس اشیا

صفت ششم - (در هفته دو درس)

حالات ثلاثه اجسام، اجسام عضویه، اجسام غیر عضویه.

محدوقات: چوب، انواع ذغال.

مواد مستعمله برای انشآت: تخت، خشت، پخته، چوب،

سیمت، پلاستر.

پشه نا، مخصوص لایکه از پیشه نا گرفته میشود.

مواد کلسیه، تباشیر، مرمر.

معادن مشهوره: آهن، رصاص، توتیا و آهن چاچور، نحاس،

برنج (بروزن)، نقره، طلا.

حیوانات: شاخ حیوانات، استخوان حیوانات، پوست

و پوستین حیوانات، دباغی، تانن.

مواد مستعمله برای منوجات، پنبه، کتان، کنویر، پشم

مقایسه شد عددها

تخ، ابریشم،
 مواد مستعمله در صنایع، دندان فیل، شیشه، بلور،
 پورسلن، فیانس، نوره،
 الماس، مروارید، فیروزه، یاقوت، لعل، سنگ گلاب،
 سنگ شهاب، مسعود،
 قهوه، چای، اکو، کو، نمک، نشایسته، مواد شکر، کفیل،
 گلبرین،
 مواد شحمیه، انواع شمع، صابون،
 عطریات، کوپونق، قطران، بنزین، ساج، سیاه، (تیوم)،
 نفت، پترول، اسفلت،
 رنگ، (باید که اوصاف مواد عضویه و غیر عضویه، فواید آنها و طرق
 استعمال آنها در صنایع مختصر التعلیم و تدریس کرده شوند).

مقایسه شیشه و عسل

فزیک و کیمیا

صنف هشتم در هفته ۳ درس

فزیک :

جاذبه . . . اقبال . . . شاقول . آلت تصفیه . سطح افقی .

مرکز ثقل . . . شرایط موازنه یک جسم معلق یا تکیه

کرده پیزی .

قوت : استقامت ، نقطه تطبیق ، شدت ، سعی میکائیکی ،

کیلوگرامیتر .

وزن با آلات مستعمله : قطار ، ترازو .

مساحه حجم یک جسم صلب یا مایع (استعمال شتاب های درجه دار)

موازنه مایعات و غازات . شتاب های متواصل .

توزیع آب در شهر ها .

قانون اشمیت . اثبات تجربی . اجسام ساجده .

تضییق هوای نسبی . مقیاس الیوا ، مقیاس الانجره .

حرارت . مقیاس انحرار ، زیقی .

۲۴

انبساط اجسام . ذوبان . تجزیه . غلیان . تقطیر .

کیمیا —

حالات مختلفه اجسام .

آب صاف ، تحلیل و ترکیب .

مولد الماء .

مولد الحموضه .

هوا . تجزیه لودازیه .

آزوت .

تحلیل الکتریکی کلور و سودیوم .

حامض کلور و ماء . کلورٹا .

ایمونیک .

اجسام بیله : شبه معادن ، معادن . اجسام مرکبه .

رموز کیمیاویہ .

گوگرد ، حامض کبریت ، حامض کبریت ماء .

حامض آزوت .

مطالعہ شدہ عبد اللہ

محروقات طبیعی و ضعیف . کاربون

نیدریدی کاربون . - حمض کاردون .
صنف نهم - هفته ۳۴ درس فزیک و کیمیا .
(فزیک)

بحث صوت . - ماییت و خواص صوت .

بحث ضیاء . - انتشار ضیاء .

آئینه و قوانین انعکاس . انکسار ضیاء .

عدسه : مایکروسکوپ (ذره بین)

فتوگرافیا (عکاسی) سینما .

مقناطیسیت و الکتریکی (برقی) ، حادثات عمومی
مقناطیسیت .

جریان الکتریکی . - موصل ، مایع ، مجرود .

ایمپیریتور . - مقیاس البرق .

مقاومت . - واحد قیاسی مقاومت (اوم)

قوة محرکه الکتریکی . - والٹ .

۲۹

قانون، اوم، - والٹ میٹر.

پیل، دنیا مو، تلگراف بی سیم، تیلیفون، میکروفون،

ماشین گرام.

کیمیا،

کیمیای معدنی

خواص عملیه معادن مستعمله و مشهور خلیطه: آهن، فونت، فولاد،

توتیا، نحاس، برنج، رصاص، الیمونیم، نقره، طلا،

خلیطه های مسکوکات.

کلور و سودیوم و کاربونیست سودیوم.

مواد کلنیه، چونه، پلاستر.

حمض توتیا.

کبریتیت نحاس.

حمض متوسط رصاص، اسفیداج (سیریز)

الیومین.

حمض سیلیسیوم، چینی، دپوسلن، فیانس، شیشه، آدیلور.

۳۰

آب های طبیعی، آب های نوشیدنی .

کیمیای عضوی

مه تان ، پترول ، نفت ، ایتیلین ، نیتروژن ،

کئول ایتیل ، تخم کئولی .-

مامض مل سرکه ، تخم طلی .

اجسام شحمیه ، مامضات شحمیه .

گلسرین ، شمع ها و صابون ها .

سکرور ، گیلوکوز .

(تاریخ طبیعی)

صنف ششم در هفته یک درس (علم حیوانات)

تعریف مجمل انسان .

تصنیف سلسله حیوانات .

حیوانات فقاریه .- اوصاف اساسیه صنوف خمس .-

حیوانات ذوات الهیه .- امثله مختلفه .

طیور .- امثله مختلفه .- لانه ها .- فواید طیور .

۳۱

ذو الحف .. تمساح ، سنگ پشت ، چلیپا سه ، مار تا .

حیوانات صفت عینه .. استحاله .

ماهی تا .. ماهی های خوردنی محسم .

حیوانات مفصیله .. حشرات . اوصاف خارجی شان .

استحارث .. بعضی میشد همه مشهوره .

حیوانات عنکبوتیه : عنقرب تا ، عنکبوت با بعضی حشرات و هوام منسوب
باین فیصله .

حیوانات قشریه .. انواع که صلح اکل هستند .

حیوانات ناعمه .. اختاپوت .. حلزون .. استریدی

(ماهی گوش) و میدیه .

ویداینه : - خرطان . جوک .

قنفذ البحر ، سارهای بحری .

پولپ تا ، میدوز تا ، مرجان .

اسفنج تا (معلم باید که تبیین اوصاف و عادات حیوانات مهمتر
مناطق مختلفه کرده زمین اکتفا نماید . صورت صید و شکار این ایات

و صورت استفاده از آنها هم اضافه خواهد شد. معلم باید که در صورت
امکان بعضی نمونه بایدها کرده آنها را و نیز لوحه های رنگ دار
حیوانات را نشان بدهد و بر تخته سیاه تصاویر لازم و آترسیم
معلم باید که بر بیدار کردن ملکات جستجو و ملاحظه و مقایسه شاگردان
اقدام ورزد. (۰)

نباتات

صنف هفتم در هفته دو درس
تدقیق خارجی اعضای مختلف یک نبات گلدار.
جذر تشبات، جذیر (جذور نالیه)، اشعار و الیاف متصاع.
غرس شاخ قلمی، عملیات مرکوتاشش (غرس الغصن)
ساق: ساق های هوایی، ساق های زاحف، ساق های پچا
ساق های تحت الارض.
تنه درخت: نواحی تنه و انکشاف، مغزو عشب کاذب.
برگ: تبدلات اساسیه برگ، زخا (ازرار)
گل: بیضه عمومیته گل، انواع مختلفه گل، منقلب شدن گل بمیوه.

میوه .

بزور (تخم نام) آتش .

افزیه نباتیه .

تصنیف سلسله نباتات .

نباتات ذات الاطلاق الظاهره . ملاحظه مختصره بعضی فیصله

بواسطه نباتات مهمترین منطقه مکتب .

نباتات ذات الاطلاق الخفیه . ملاحظه مختصره بعضی نمونها

سرخیه ، گل سنگ ، جانکهای بحری .

نباتات نافه ، نباتات مضره ، ساروق نامها لکی که از خوردن

بعضی سساروق مابوقوع می آید .

معلم باید اوصاف اساسیه نباتات و بعضی نمونها نامی آنها

پیدا کرده و نیز لوحه های رنگ دار نباتات نشان بدی

و بر تخته سیاه تصاویر لازمه را ترسیم کند تعلیم باید که حتی اگر

بالتفصیل نام کامل شود .

صنف هشتم در هفتۀ دو در س (علم الارض)
معلومات مجملۀ سیمتیه، نظریۀ تکون عالم، صورت شکل کره
ارض، حادثاتی که کره ارض بآن گرفتار شد و اکنون بآن گرفتار
تأثیرات شمس و تأثیرات مایع ناری مرکز ارض، سیلاب ما،
رود ما، نهر ما، باد ما، اراضی لقیه منصبها می مثلثی (دلتا)،
ترشحات بر فها و جمودی ما، تأثیرات بحس، سحج ما، حرکات
روی زمین، زلزله ما، کوه های تشفتان، بخور اندفاعیه،
صخور رسوبیه، طبقات ارض، مستحاثات (حیوانات دنیای
زیر زمین پیدا شده)

از منتهی ابتدایه... اشکال مهمه حیوانیه، حیوانات مفصلیه،
حیوانات فقاریه ابتدایه...

اراضی لقیه نباتیه، اصل و فتا و اهمیت ذغال معدنی، صخور
پهنه...

ذو رتانی... لیمونیت ما، یلمنت ما، ذواحف، طیور پیشین،
حیوانات ذوات الشده پیشین، ظهور نباتات گلدار، صخور

۳۵

همه .
دورنات . انتشای حیوانات ذوات الشدیه . تشکل
سلاسل کوه های کلان . صخور همه .
دور رابع . حادثات جمودیه و حادثات برکاینه . انسان
و مجموعه حیوانات دور رابع (معلم در آشنای درس باید
بواسطه اشیا محفوره و لوحه بات رنگ دار و عکس و
تصویر طبقات مختلفه و استحااثات همه را نشان بدهد تا تعلیم
باید حتی الامکان با تفسیرج تا کمال شود ؛ معلم باید خاصه تبحر
ارضیه محلیه صرف اوقات نماید .
صنف نهم در هفته یک درس (علم حیوانات)
مضموم . - جهاز هضمی . تحولات اغذیه .
تسم با اغذیه : سماروق ما . اغذیه متفسخه .
طفیلاتی که در گوشت ما موجود هستند .
دوران خون . - خون . جهاز دوران خون . مینانیکیت دوران
لیمفا .

نمایند به سبب این

۳۶

تنفس -- جهاز تنفس ، حادثات میخانیکیه ، حکیمه ، کیمیا ویه --

هوا ی قابل تنفس

مها لک هوا ی متفسخ -- موجودیت جرثومه نادر هوا (تجربه
یا ستور)

امراض ناریه مهمه : پیچک ، سرخکان ، حمای شیفوایدی ، ورم

دقتریه ، صور اتقالبه این امراض . حرارت حیوانیه

استحصال ، محافظت ، تنظیم حرارت .

جهاز عصبیه -- مراکز عصبیه ، اعصاب . مها لک

منبهات (کنول پستی)

چشم و گوش .

جهاز حرکت -- استخوان ، اسلکت (قدید) ، مفاصل ،

عضلات . ادمان عضلی . (وزرش)

حفظ الصحه جلد .

(معلم در اثنای درس با خطوط اساسیه و ظوائف مختلفه

بر نیه را تعریف و ایضاح کرده معلومات متعلقه علم حیاتی که در

خصوص تغذی و حفظ الصحة مانند صید و شکار و تائیل و
تربیه حیوانات لازم باشد بهم بدید .
((رسم))

صنف ششم و هفتم در بفته دو درس .
۱- ساختن قصا ویر موافق بمودل ما در در سخانه .
۱۱) اشیا ی مستعمله بسیطه .

دب) نمونه های حیوانات و نباتات .
ج) مودل های مستخرجه از تاریخ صنایع نفیسه (در صنف
عمومیه ششم از یادگار های مصریه ، گلداینه ،
آشوریه ، چینیه ، هندیه ، ایراینه ، یونانیه ،
در صنف هفتم از یادگار های برانس ، عرب ، روم ،
کوته پیک .)

۲- تزئینات عمارات .
۳- رسم ما و خاکه ما از حافظه .
۴- ساختن رسم ما در خارج در سخانه (قلم سربی ، پست)

۳۸

رنگ آبی و غیره) ترسیم و تزئین و ظائف .

۵- قالب سازی .

صنف هشتم و نهم در بفته و و درس

۱- ساختن قصا و پیر موافق مودل و در درس خانه :

(۱) اشیای متعلقه .

(ب) نمونه های حیوانات و نباتات .

(ج) مودل های متخربه از یادگارهای صنعت

قرون وسطی ، از دورانتباه ، از آثار مقدم

و هنر و رسم و نو زد هم .

(د) خاکه های موافق بفسن مناظر .

۲- تزئینات عمارات .

۳- رسم ماکروکی تا از حافظ .

۴- ساختن رسم ماکروکی تا از خارج درس خانه (قلم سربی ،

بستل ، رنگ آبی و غیره) ترسیم و تزئین و ظائف

۵- قالب سازی .

مطابق به شدت جدید

۲۹

وتغنی

• صنف عمومی ششم در هفته یک درس

• نوتة شاید بلیه

• صنف هفتم و هشتم و نهم در هفته یک درس

• باز نشید های ملی • و علاءه بران برای شاگردان مستعد

• یکی از آلات موسیقیة تعلیم داده میشود

• ترمیم بدینیه

• هر روز در میان درس اول و دوم و پنجم و ششم (۲۰)

• دقیقه حرکات بدینیه اجراء می شود

جدول کتب و سکتب رشیدی

مکتب رشیدی یعنی دوره اول مکتب

صنف عمومی ششم

عدد دروس

یک هفته

قرآن کریم و دسما

فارسی

عربی

حسن خط

تاریخ

جغرافیا

ریاضیات (حساب و هند)

دروس اشیا

تاریخ طبیعی (علم حیوانات)

رسم

موسیقی

مذاکره

۲

۵

۲

۱

۲

۲

۴

۲

۲

۲

۲

۱

۶

۳۲

دروس مشترکه^{۴۱}

صنف هفتم (ب)

قرآن کریم و دینیات

فارسی

تاریخ

جغرافیا

ریاضیات (حسابی و هندسه)

تاریخ طبیعی (علم نباتات)

رسم
موسیقی

مذاکره

۴ زبان ترکی و یارود

۵ دروس سبکی

۴ دروس مشترکه

۳۲

صنف هفتم (ا)

دروس

یک هفته

۲

۲

۲

۲

۴

۲

۲

۱

۱۳

۲ عربی

۱ زبان اجنبی

۱۳ مشترکه

۳۲

دروس مشترک

صنف ششم (ب)

دینیات

اخلاق

تاریخ

جغرافیا

ریاضیات (حساب مبتدی)

فیزیک و کیمیا

تاریخ طبیعی (علم الارض)

رسم
موسیقی

تذکره

۴ لسان ترکی و یاز

۵ دروس مسلمیه

۲۲ دروس مشترک

۴۲

صنف ششم (ا)

عدد و روس

در یک هفته

۲

۱

۲

۲

۴

۳

۲

۲

۱

۵

۲۲

۲ عربی و فارسی

۶ لسان اجنبی

۸

دروس مشترک

۴۲

۵۳
فردوس مشترک

صنعت پنجم (بها)

دینیات
اخلاق و عظومات مدینه
تاریخ
جغرافیا
ریاضیات (جبر و هندسه)
فیزیک و کیمیا
تاریخ طبیعی و علم حیوانات
جهاز تنفس الی آخره

موسیقی

مذاکره

۴ سانس ترکی دیوار
۵ دروس سلک
۸

۲۴ دروس مشترک

۳۲

صنعت پنجم (۱)

عدد و دروس
در یک هفته

۲

۲

۳

۲

۲

۲

۱

۲

۱

۵

۲ عربی و فارسی

۶ کتان اجنبی

۸

۲۴ دروس مشترک

۳۲

انصاف علی حضرت ہمایو

عبد الرحمن - عبد الواسع - محمد حسین - علی محمد - مصطفیٰ بیگ - فسیف
رضی اللہ عنہما - مرگنہو - مرگنہو - میر حسین - یحییٰ رشتا - مستشار - دکن
دکنی ویک - ہاشم شاہ - محمد اسماعیل - محمد اکرم - عبداللہ - قیس
میر تقی - میر تقی - میر تقی - میر تقی - میر تقی - میر تقی
ژار - فیورن - عبدالرب - عبدالحق - حامی عبد
مؤلف مصحح تالیف

محمد

